

Dokument nr. 8:72

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Inger S. Enger, Eli Sollied Øveraas og Ola D. Gløtvold

Forslag fra stortingsrepresentantene Inger S. Enger, Eli Sollied Øveraas og Ola D. Gløtvold om forbud mot tannfyllingsmaterialet amalgam, samt å opprette et adekvat behandlingstilbud for personer med kvikksølvrelaterte sykdommer

Til Stortinget

BAKGRUNN

I Miljøverndepartementets nylig framlagte "Handlingsplan for å redusere utslipp av kvikksølv" skjerper departementet innsatsen mot kvikksølv, en av våre farligste miljøgifter. Blant annet vurderer planen forbud mot kvikksølv i alle produkter og reduksjon av kvikksølvutslipp i alle faser fra industriutslipp til avfallshåndtering.

Dette er i tråd med at FNs miljøprogram UNEP har fastslått at kvikksølv globalt har forårsaket en rekke dokumenterte negative effekter på helse og miljø. Man ønsker derfor å oppfordre til en mer offensiv holdning. Miljøverndepartementet går inn for at Norge skal være en pådriver for en ambisiøs kvikksølvstrategi i EU.

Etter innspill fra Forbundet Tenner og Helse ber Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, FFO, i et brev til Tannhelseutvalget av 11. mars 2005 om et generelt forbud mot all bruk av amalgam i tannfyllinger ut fra et folkehelseperspektiv, samt at det opprettes egne behandlingenheter for personer med kvikksølvrelaterte sykdommer.

I den svenske Dentalmaterialutredningen, som er gjort på vegne av Riksdagen, listes det opp flere helseskadelige forhold som kan forårsakes av amalgambruk. I Kemikalieinspeksjonens utredning for forbud mot bruk av amalgam i Sverige slås det videre fast at det er ingen områder hvor amalgamet ikke kan erstat-

tes med andre materialer. Dette gjelder også innen sykehusbehandling av tannpasienter.

Tannfyllingsmaterialet amalgam inneholder om lag 50 pst. kvikksølv og nevnes som en av de viktigste menneskeskapte kilder for kvikksølveksponering. Ny forskning peker særlig på helseskadene som kvikksølv kan forårsake på fostre og barn. Det utgjør en større risiko for å skade barns utvikling enn man tidligere har trodd. I USA har FDA (U.S. Food and Drug Administration), ut fra blodmålinger i navlestrengen til nyfødte, kommet til at hver 6. gravide kvinne i USA har høye nok blodverdier av kvikksølv til å utsette sitt barn for kvikksølvskader, noe som bare i USA tilsvarer 630 000 nyfødte.

Samtidig bidrar amalgam til en økt spredning av kvikksølv til miljøet, dels via avfall fra tannlegekontorer, dels fra krematorier og kirkegårder.

Totalforbud mot bruk av amalgam er den mest effektive måten å redusere utslipp av kvikksølv på, og også for å få til en reduksjon av miljø- og helserisiki forbundet med bruk av dette tannfyllingsmaterialet. Det vil også føre til at helsefare ved kvikksølveksponering hos pasienter kommer til å avta, og at yrkesmessig eksponering for kvikksølv kan opphøre innen offentlig og privat tannbehandling.

Omfattende dokumentasjon synes å vise at mennesker som sanerer sine amalgamfyllinger og skifter til plast/kompositt eller porselen, oppnår en 70-80 pst. bedring av sin helsetilstand, og kan komme tilbake til arbeidslivet selv etter lengre sykefravær. Det finnes i dag gode alternativer til amalgam. Men det må fortsatt forskes på å gjøre de alternative materialene enda bedre og tryggere å bruke.

Kemikalieinspeksjonen i Sverige uttrykker seg slik:

"Sammanfattningsvis så skulle et förbud för amalgam innebära att ett av de största återstående användningsområdena för kvicksilver skulle upphöra.

Amalgamanvändningen leder till luftutsläpp av kvicksilver, utsläpp till redningsverkens slam samt reningsprodukter som måste slutförvaras. Ett förbud är nödvändigt för att säkerställa att denne spridning på sikt upphör."

Med bakgrunn i ovenstående, og de signaler som i lang tid har kommet om kvikksølvrelaterte sykdommer og plager når det gjelder både fysisk og psykisk helse, er det viktig at det blir igangsatt tiltak som kan forhindre ytterligere helse- og miljøskader, samtidig som allerede oppståtte skader blir tatt hånd om og behandlet på forsvarlig måte.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om forbud mot tannfyllingsmaterialet amalgam samt å opprette et adekvat behandlingstilbud for personer med kvikksølvrelaterte sykdommer. Kompetanseheving på fakultetene og anskaffelse av beskyttelsesutstyr på tannlegekontorer bør inngå i opplegget.

20. april 2005